

Regulamin sędziego PZPS

§1

Regulamin niniejszy określa w szczególności:

1. Uprawnienia i obowiązki sędziów Polskiego Związku Piłki Siatkowej (określanego dalej PZPS),
2. Zasady nadawania licencji sędziego piłki siatkowej, klas sędziowskich oraz uprawnień sędziowskich.

§2

1. Rozgrywki PZPS oraz wojewódzkich Związków Piłki Siatkowej (określanych dalej, jako WZPS) mogą sędziować wyłącznie osoby posiadające licencję sędziego piłki siatkowej przyznaną na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie.
2. Licencję sędziego piłki siatkowej można przyznać osobie, która:
 - 2.1 Posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 2.2 Korzysta z pełni praw publicznych,
 - 2.3 Pisemnie zobowiąże się do przestrzegania postanowień statutu i regulaminów PZPS, CEV i FIVB, w tym także do poddania się odpowiedzialności dyscyplinarnej.

§ 3

1. Licencje sędziów piłki siatkowej wydają Zarządy Wojewódzkich Związków Piłki Siatkowej (określane dalej, jako WZPS) na wniosek Wydziału Sędziowskiego WZPS (określanego dalej, jako WS WZPS), a pozbawiać jej mogą:
 - 1.1. Zarząd PZPS – sędziów szczebla centralnego,
 - 1.2. Zarządy WZPS – pozostałych sędziów zamieszkałych na terenie swojego działania.
2. Licencje sędziów piłki siatkowej mogą być wydawane osobom, które ukończyły kurs dla kandydatów na sędziów oraz zdały egzamin sędziowski z wynikiem pozytywnym.

§ 4

1. Sędziom PZPS nadawane są:
 - 1.1. Kandydat na sędziego,
 - 1.2. Klasa III,
 - 1.3. Klasa II,
 - 1.4. Klasa I,
 - 1.5. Klasa związkowa,
 - 1.6. Klasa państwowa.
2. Klasy kandydata na sędziego, III, II i I nadaje WZPS na wniosek WS WZPS.
3. Klasy sędziego związkowego i państwowego nadaje Zarząd PZPS na wniosek Wydziału Sędziowskiego PZPS (określanego dalej, jako WS PZPS).
4. Klasę II można nadać sędziemu, który łącznie spełnia następujące warunki:
 - 4.1. Wykazuje dobrą znajomość przepisów gry,
 - 4.2. Cechuje się nienagannym wypełnianiem obowiązków sędziego,
 - 4.3. Uczestniczy aktywnie w prowadzeniu zawodów,
 - 4.4. Posiada, przez co najmniej pół roku nadaną klasę III.
5. Klasę I można nadać sędziemu, który łącznie spełnia następujące warunki:
 - 5.1. Wykazuje dobrą znajomość przepisów gry,
 - 5.2. Cechuje się nienagannym wypełnianiem obowiązków sędziego,

Regulamin sędziego PZPS

- 5.3. Uczestniczy aktywnie w prowadzeniu zawodów,
- 5.4. Posiada, przez co najmniej pół roku nadaną klasę II.

§ 5

1. Zawody piłki siatkowej mogą prowadzić sędziowie, którzy posiadają łącznie:
 - 1.1. Licencję sędziego,
 - 1.2. Aktualny certyfikat.
2. Certyfikat jest dokumentem potwierdzającym właściwe przygotowanie do prowadzenia zawodów w danym sezonie rozgrywkowym, w tym ukończenie z wynikiem pozytywnym szkolenia sędziowskiego. Certyfikaty wydają:
 - 2.1. PZPS - sędziom szczebla centralnego,
 - 2.2. WZPS - pozostałym sędziom.
3. Aktualny certyfikat uprawnia do bezpłatnego wstępu na zawody piłki siatkowej na obszarze działania związku, który go wydał, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej.

§ 6

1. Sędzia klasy I może uzyskać uprawnienia do prowadzenia zawodów szczebla centralnego, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1.1. Posiada klasę I przed przystąpieniem do kursu dla kandydatów na sędziego szczebla centralnego,
 - 1.2. Uczestniczył aktywnie w sędziowaniu meczów w najwyższej klasie rozgrywek w macierzystym WZPS,
 - 1.3. W roku zakończenia kursu dla kandydatów na sędziego szczebla centralnego nie przekroczył 32 roku życia,
 - 1.4. Posiada, co najmniej średnie wykształcenie,
 - 1.5. Ukończył z wynikiem pozytywnym kurs dla kandydatów na sędziego szczebla centralnego.
2. WS PZPS może dopuścić do kursu dla kandydatów na sędziego szczebla centralnego sędziego, który w roku zakończenia kursu dla kandydatów na sędziów szczebla centralnego przekroczył 32 rok życia, jeżeli nie przekroczył on 35 roku życia i w okresie poprzednich pięciu lat był zawodnikiem lub trenerem zespołu grającego, co najmniej w najwyższej klasie rozgrywkowej w województwie.
3. W roku, w którym sędzia, z wyłączeniem sędziów kwalifikatorów, kończy 55 rok życia, traci uprawnienia do sędziowania zawodów szczebla centralnego z dniem 31 grudnia i zostaje wycofany z listy sędziów szczebla centralnego.
4. Poczawszy od zakończenia sezonu 2018/2019 uprawnienia do sędziowania zawodów szczebla centralnego traci po sezonie także sędzia, który łącznie spełnia poniższe warunki:
 - 4.1. Jego staż na szczeblu centralnym wynosi, co najmniej 15 lat;
 - 4.2. Ukończył w roku poprzedzającym, co najmniej 47 lat;
 - 4.3. Od momentu zostania sędzią szczebla centralnego nie uzyskał uprawnień wyższych niż do sędziowania II lig.
 - 4.4. Przepis ten nie dotyczy sędziów międzynarodowych siatkówki plażowej.

5. W roku, w którym sędzia, z wyłączeniem sędziów kwalifikatorów, kończy 65 rok życia, traci z dniem 31 grudnia uprawnienia do sędziowania zawodów piłki siatkowej w rozgrywkach organizowanych przez WZPS, jako sędzia I, II i liniowy, chyba, że dany WZPS postanowi inaczej.

§ 7

1. Sędziów kwalifikatorów szczebla centralnego powołuje Zarząd PZPS na wniosek WS PZPS spośród obecnych lub byłych sędziów szczebla centralnego, którzy w roku powołania nie ukończyli więcej niż 72 lat.
2. Sędziowie kwalifikatorzy szczebla centralnego są sędziami szczebla centralnego.
3. Sędzia kwalifikator szczebla centralnego:

Regulamin sędziego PZPS

- 3.1. W czasie zawodów pełni funkcję sędziego głównego,
- 3.2. Ocenia pracę sędziów zgodnie z zasadami określonymi przez WS PZPS,
- 3.3. Po zakończeniu zawodów szczegółowo omawia z komisją sędziowską wszystkie błędy i uchybienia popełnione przez poszczególnych sędziów oraz udziela odpowiedzi na pytania i wyjaśnień.

§ 8

1. Sędzia szczebla centralnego może posiadać uprawnienia do sędziowania klas rozgrywkowych:
 - 1.1. Najwyższej klasy rozgrywkowej mężczyzn,
 - 1.2. Najwyższej klasy rozgrywkowej kobiet,
 - 1.3. I ligi kobiet i mężczyzn,
 - 1.4. II ligi kobiet i mężczyzn.
2. Uprawnienia do sędziowania zawodów siatkówki halowej szczebla centralnego są nadawane na każdy sezon rozgrywkowy przez WS PZPS.
3. Do obowiązków sędziego szczebla centralnego należy przesędziowanie na szczeblu centralnym lub międzynarodowym, w danym sezonie, minimalnej liczby spotkań, którą określi przed każdym sezonem WS PZPS.
4. WS PZPS może z ważnych przyczyn odwołać sędziego z zawodów, na które był on nominowany.
5. Obowiązki sędziego szczebla centralnego określa Załącznik Nr 1.
6. WS PZPS przed każdym sezonem rozgrywkowym ogłasza szczegółowe zasady weryfikacji uprawnień sędziowskich. W przypadku braku nowych zasad, obowiązują zasady z poprzedniego sezonu.

§ 9

1. Sędzia ma prawo korzystać z urlopu sędziowskiego, tj. okresu nieprzerwanej niedyspozycyjności przez okres, co najmniej trzech miesięcy, wyznaczony weekendami. Wskazanie w taki sposób swojej niedyspozycyjności jest równoznaczne ze skorzystaniem z urlopu sędziowskiego na ten okres.
2. Jeden urlop sędziowski nie może trwać dłużej niż jeden rok a w przypadku urlopu związanego z urodzeniem dziecka – nie dłużej niż dwa lata.
3. Łączny czas trwania urlopów sędziowskich, nie licząc urlopów związanych z urodzeniem dzieci, nie może przekroczyć dwóch lat w ciągu dziesięciu kolejnych lat działalności sędziowskiej. Przypadki dłuższych urlopów każdorazowo rozpatrywać będzie indywidualnie Wydział Sędziowski.
4. Dla sędziów będących jednocześnie członkami sztabu trenerskiego, sztabu medycznego bądź zawodnikami zespołów występujących w rozgrywkach szczebla centralnego urlop nie może trwać dłużej niż trzy lata, a łączny czas trwania urlopów sędziowskich nie może przekroczyć czterech lat w ciągu dziesięciu kolejnych lat działalności sędziowskiej. Sędzia powracający do czynnego sędziowania po urlopie sędziowskim obejmującym dwa lub więcej sezonów na kolejny sezon otrzymuje uprawnienia o jeden szczebel niższy niż posiadał po sezonie, po którym udał się na urlop, jednak nie niższe niż uprawnienia do sędziowania II lig.
5. Sędzia korzystający z urlopu całosezonowego zobowiązany jest zgłosić pisemnie powrót do czynnego sędziowania do WS PZPS do 31 maja roku, w którym rozpoczyna się kolejny sezon.
6. Sędziowie międzynarodowi i kandydaci na sędziów międzynarodowych urlopowani przez WS PZPS na okres dłuższy niż 3 miesiące mają obowiązek powiadomić (za pośrednictwem biura PZPS) o tym fakcie CEV i FIVB.

§ 10

Klasa związkowa może być nadana sędziemu szczebla centralnego klasy I, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki:

1. Posiada, co najmniej 2-letni staż sędziego szczebla centralnego,
2. Sędziował na szczeblu centralnym, co najmniej 36 spotkań, w tym, jako sędzia pierwszy, co najmniej 18 spotkań.

Regulamin sędziego PZPS

§ 11

Klasa sędziego państwowego może być nadana sędziemu szczebla centralnego klasy związkowej, jeżeli spełnia on, co najmniej jeden z warunków:

1. Sędziował, co najmniej 24 spotkania (w tym, co najmniej, 12 jako sędzia I) w najwyższej klasie rozgrywkowej kobiet lub mężczyzn,
2. Aktywnie uczestniczył w sędziowaniu zawodów szczebla centralnego, przez co najmniej 10 lat, był zdyscyplinowanym i dyspozycyjnym sędzią oraz posiada uprawnienia do prowadzenia zawodów, co najmniej I ligi kobiet i mężczyzn,
3. Aktywnie uczestniczył w sędziowaniu zawodów szczebla centralnego, przez co najmniej 15 lat, był zdyscyplinowanym i dyspozycyjnym sędzią oraz posiada uprawnienia do prowadzenia zawodów II ligi kobiet i mężczyzn.

§ 12

Sędziowie klasy państwowej mogą posiadać uprawnienia do prowadzenia spotkań międzynarodowych oraz tytuł:

1. Kandydat na sędziego międzynarodowego,
2. Sędzia międzynarodowy.

Uprawnienia i tytuły, o których mowa w pkt 1, nadawane są przez władze Międzynarodowej Federacji Piłki Siatkowej (FIVB).

Wnioski do FIVB zgłasza Zarząd PZPS na podstawie propozycji WS PZPS, a w przypadku sędziów siatkówki plażowej po uzyskaniu opinii Wydziału Siatkówki Plażowej.

Kandydat na sędziego międzynarodowego albo sędzia międzynarodowy, który posiada uprawnienia krajowe niższe niż do sędziowania najwyższych rozgrywek kobiecych, nie jest zgłaszany (potwierdzany) w tym czasie w FIVB.

§ 13

1. Sędzia piłki siatkowej może posiadać uprawnienia do sędziowania siatkówki plażowej.
2. Uprawnienia do sędziowania siatkówki plażowej nadawane są, co roku przez:
 - 2.1. WS PZPS - dla rozgrywek ogólnopolskich,
 - 2.2. WS WZPS - dla rozgrywek szczebla wojewódzkiego.
3. Zasady uzyskiwania uprawnień do sędziowania siatkówki plażowej określa Załącznik Nr 2.

§ 14

1. Zastępczym dla polskiej piłki siatkowej sędziom może być nadana godność Sędziego Honorowego Polskiego Związku Piłki Siatkowej.
2. Zasady i tryb przyznawania godności Sędziego Honorowego PZPS określa Załącznik Nr 3.

§ 15

Sędziowie PZPS są zobowiązani do:

1. Godnego reprezentowania PZPS i WZPS,
2. Stosowania się do ustaleń Wydziału Sędziowskiego PZPS i WZPS, w tym w zakresie:

Regulamin sędziego PZPS

- 2.1. Delegowania na zawody,
- 2.2. Prawidłowego rozliczania delegacji lub wynagrodzenia sędziowskiego,
- 2.3. Dyscypliny,
- 2.4. Szkolenia.

§ 16

Sędziemu PZPS przysługuje prawo do:

1. Otrzymania niezbędnej pomocy i ochrony osobistej przed zawodami, w czasie ich trwania oraz po zawodach ze strony organizatorów zawodów,
2. Otrzymania wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów delegacji na zawody zgodnie z obowiązującymi przepisami,
3. Wolnego wstępu na zawody piłki siatkowej, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej,
4. Uzasadnionego zgłoszenia czasowej niedyspozycyjności do sędziowania zawodów szczebla centralnego,
5. Uczestnictwa w drugim terminie obowiązkowego egzaminu w uzasadnionym i usprawiedliwionym przypadku nieobecności w pierwszym terminie lub w przypadku niezaliczenia egzaminu w pierwszym terminie.

§ 17

Pozbawienie wydanych przez PZPS i WZPS licencji, klasy i uprawnień sędziego PZPS następuje w przypadku:

1. Ubezważnienia prawomocnym orzeczeniem sądu,
2. Pozbawienia praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
3. Skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub za umyślne przestępstwo skarbowe,
4. Rażącego naruszenia niniejszego Regulaminu lub Regulaminu Sędziego WZPS,
5. Nieotrzymania w ciągu roku od uzyskania licencji sędziego piłki siatkowej, co najmniej klasy III.

§ 18

1. W stosunku do sędziów szczebla centralnego popełniających wykroczenia lub naruszających obowiązujące regulaminy stosowane są odpowiednio do przewinienia kary regulaminowe.
2. Organem orzekającym jest Wydział Dyscypliny PZPS, który wszczyna postępowanie z własnej inicjatywy, z inicjatywy WS PZPS lub innych statutowych organów PZPS.
3. Wysokość wymierzanej kary, zasady i tryb odwoływania się od nałożonej kary określają odrębne przepisy.
4. W stosunku do sędziów szczebla centralnego popełniających wykroczenia lub naruszających obowiązujące regulaminy w ramach wykonywania obowiązków sędziego na zlecenie i na obszarze działalności WZPS stosowane są odpowiednio do przewinienia kary regulaminowe orzekane w I instancji przez organy dyscypliny danego WZPS i obowiązujące na terenie tego Związku. Kary te nie obowiązują na szczeblu centralnym.

§ 19

Prawo interpretacji oraz rozstrzygnięcie spraw nieobjętych niniejszym Regulaminem przysługuje WS PZPS.

§ 20

1. Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Zarząd PZPS.
2. Równocześnie przestaje obowiązywać regulamin sędziego PZPS z dnia 17.01.2009r.

Regulamin sędziego PZPS

Załączniki:

1. Załącznik Nr 1 Obowiązki Sędziego Szczebla Centralnego
2. Załącznik Nr 2 Zasady uzyskiwania uprawnień do sędziowania siatkówki plażowej
3. Załącznik Nr 3 Regulamin Sędziego Honorowego PZPS

[Regulamin zatwierdzono Uchwałą Zarządu PZPS nr 46/2019 z dnia 20 lipca 2019 roku.](#)

Regulamin sędziego PZPS

Załącznik Nr 1 do Regulaminu Sędziego PZPS

OBOWIĄZKI SĘDZIEGO SZCZEBŁA CENTRALNEGO

Sędziowie szczebla centralnego zobowiązani są do:

1. Znajomości aktualnych przepisów gry w piłkę siatkową oraz prawidłowego ich stosowania podczas sędziowania zawodów siatkówki,
2. Posiadania aktualnie wymaganych dokumentów uprawniających do sędziowania zawodów piłki siatkowej,
3. Prowadzenia zawodów siatkówki szczebla centralnego, na które zostali wyznaczeni przez Wydział Sędziowski PZPS,
4. Przestrzegania etycznego sposobu bycia podczas trwania delegacji sędziowskiej,
5. Przestrzegania estetycznego wyglądu zewnętrznego,
6. Występowania podczas trwania delegacji sędziowskiej w stosownym stroju i sędziowania w obowiązującym stroju sędziowskim,
7. Uczestniczenia w corocznych szkoleniach centralnych organizowanych przez Wydział Sędziowski PZPS,
8. Zapoznawania się z informacjami zawartymi w komunikatach Wydziału Sędziowskiego PZPS, W przypadku niemożności sędziowania zawodów zgodnie z nominacją Wydziału Sędziowskiego PZPS niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Wydziału Sędziowskiego PZPS poprzez biuro PZPS.

Regulamin sędziego PZPS

Załącznik Nr 2 do Regulaminu Sędziego PZPS

ZASADY UZYSKIWANIA UPRAWNIENÍ DO SĘDZIOWANIA SIATKÓWKI PLAŻOWEJ

Sędzia PZPS może dodatkowo posiadać uprawnienia sędziego siatkówki plażowej PZPS pod następującymi warunkami:

1. Przesłanie w odpowiednim terminie na odpowiednich drukach do biura PZPS "Zgłoszenia sędziego do sędziowania siatkówki plażowej na szczeblu centralnym" wraz z określeniem swojej dyspozycyjności w danym sezonie,
2. W przypadku zakwalifikowania na szkolenie dla sędziów siatkówki plażowej, uczestniczenie w szkoleniu,
3. Ukończenie szkolenia z wynikiem pozytywnym, W zależności od potrzeb szkoleniowych w danym sezonie, WS PZPS w porozumieniu z Wydziałem Siatkówki Plażowej ustala corocznie kryteria ukończenia szkolenia,
4. Sędzia siatkówki plażowej PZPS jest zobowiązany do:
 - 4.1. Znajomości aktualnych przepisów siatkówki plażowej, znajomości interpretacji przepisów oraz prawidłowego stosowania przepisów podczas sędziowania meczów siatkówki plażowej,
 - 4.2. Znajomości zasad i posiadania praktycznej umiejętności protokołowania meczu siatkówki plażowej,
 - 4.3. Znajomości regulaminu - Przepisów Regulaminowych Rozgrywek Siatkówki Plażowej PZPS - obowiązującego w danym roku,
 - 4.4. Sędziowania turniejów lub zawodów siatkówki plażowej, na które został wyznaczony przez Wydział Sędziowski PZPS,
 - 4.5. Szczególnego dbania o wygląd zewnętrzny oraz występowania w aktualnie obowiązującym stroju sędziowskim w czasie trwania turnieju lub zawodów siatkówki plażowej,
 - 4.6. Przestrzegania ustaleń PZPS (Zarządu, Wydziału Siatkówki Plażowej, Wydziału Sędziowskiego) z organizatorem turnieju lub zawodów siatkówki plażowej w zakresie zaopatrzenia sędziów w stroje sędziowskie przez organizatora,
 - 4.7. Rozliczania delegacji sędziowskiej zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym cyklu rozgrywek,
5. W sędziowanym przez sędziego siatkówki plażowej PZPS turnieju lub meczu, sędziemu siatkówki plażowej PZPS nie wolno:
 - 5.1. Brać udziału, jako zawodnik,
 - 5.2. Występować, jako sponsor lub przedstawiciel sponsora,
 - 5.3. Pełnić funkcji przedstawiciela PZPS, komisarza turnieju lub zawodów,
 - 5.4. Występować, jako organizator turnieju lub zawodów.

Regulamin sędziego PZPS

Załącznik Nr 3 do Regulaminu Sędziego PZPS

REGULAMIN SĘDZIEGO HONOROWEGO PZPS

1. Godność Sędziego Honorowego PZPS nadaje Zarząd PZPS w formie zatwierdzenia odpowiedniej uchwały WS PZPS.
2. Sędzią Honorowym może zostać sędzia PZPS w uznaniu szczególnych zasług dla rozwoju piłki siatkowej w Polsce.
3. Godność Sędziego Honorowego PZPS nadaje się, co do zasady sędziom kończącym czynne sędziowanie zawodów siatkówki szczebla centralnego lub kończącym aktywną działalność sędziowską.
4. Kandydat do godności Sędziego Honorowego PZPS powinien spełniać łącznie następujące warunki:
 - 4.1. Posiadać, co najmniej 20-letni staż sędziowski w siatkówce oraz minimum klasę związkową,
 - 4.2. Wyróżniać się aktywnością w działalności sędziowskiej WZPS i na szczeblu centralnym oraz w wypełnianiu obowiązków określonych w Regulaminie sędziego PZPS,
 - 4.3. Uczestniczyć w działalności organizacyjnej związanej z rozwojem siatkówki w Polsce w okresie nie krótszym niż 10 lat,
 - 4.4. Posiadać prawa publiczne oraz nieskazitelną opinię pod względem etycznym.
5. W wyjątkowych przypadkach godność Sędziego Honorowego PZPS może być nadana pomimo niespełnienia wszystkich warunków podanych w punkcie 4 a) (na przykład w związku z pogorszeniem się stanu zdrowia uniemożliwiającym osiągnięcie wymaganego stażu sędziowskiego, w razie wypadku losowego, konieczności przerwania aktywnej działalności sędziowskiej z uwagi na wiek, itp.).
6. Sędzia Honorowy PZPS zachowuje dożywotnio posiadaną ostatnio klasę sędziowską.
7. Nadawanie godności Sędziego Honorowego PZPS odbywa się, co do zasady raz do roku.
8. Wyróżnienia te publikuje się w komunikatach PZPS.
9. Utrata godności Sędziego Honorowego PZPS następuje w razie utracenia przez sędziego praw publicznych lub postępowania niezgodnego z godnością sędziego i działacza sportowego, względnie postępowania niezgodnego z zasadami etyki. Utratę godności Sędziego Honorowego PZPS orzeka Zarząd PZPS z inicjatywy własnej lub na wniosek WS PZPS.